

att den meddelas barnen i det språk, på hvilket de lärt sin första bön.

I korthet är detta allt, hvad enligt vår tanke i närvarande stund kan begäras för Finskan såsom skolspråk. Det är klart, att det icke såsom undervisningsspråk bör införas i L. Elementarskolan uti de orter, hvarest befolkningen är Svensk, såsom i Syd-Österbottens och Nylands åtskilliga städer. Deremot är det billigt och gagneligt, att Finskan, i enlighet med Skolordningens föreskrift, utan undantag läses på Högre Elementarskolornas fjerde klass och på Gymnasierna. Nyttigt hade visserligen varit, att nu, då Svenskan har väldet i skolorna, början med Finskan såsom läroämne gjorts tidigare. Men man bör vara nöjd med det goda, som förefinnes, så mycket mer som äfven detta är en snart sagdt oväntad lycka, och för framtiden hoppas, icke att Finskan göres till läroämne på H. Elementarskolans lägre klasser, utan att den såsom undervisningsspråk småningom skall öfvergå till dessa ifrån Lägre Elementarskolan.

20 205 OM FILIALFÖRENINGAR FÖR FINSKA LITTERATURSÄLLSKAPET.

Saima n:o 16 17. IV 1845

I Finska Litteratursällskapets offentliggjorda räkenskaper för det förslutna året, finner man med nöje, att den stora restsumman å årsafgifterna under årets lopp något aftagit. Resterna äro dock stora nog (800 Rl. Sr.) i förhållande till Sällskapets tillgångar. Förnämsta orsaken härtill tro vi oss finna uti omaket för de utom Helsingfors vistande ledamöter, att årligen per postö insända och rekommendera den ringa afgiften 3 Rl. B. A. till Sällskapets skattmästare. Sällskapet eger förut korresponderande ledamöter i landsorterna. Om nu dessas antal skulle mångfaldigas, och de berättigas att uppbära årsafgiften af hvarje ledamot, som i detta afseende vill vända sig till dem, för att sedan någon bestämd tid på året insända sin gjorda uppbörd till Sällskapets kassa, så förmäna vi, att denna anordning till de betalandes bekvämlighet skulle göra alla restlängder och maningsbref öfverflödiga.

Men härmed kunde äfven förenas ett annat ändamål. Den korresponderande ledamoten skulle redan genom detta sitt uppdrag erbjuda en sammanhållningspunkt för Sällskapets i hans landsort bosatte medlemmar. Utan stor möda kunde han hafva försorg om anordnandet af ett årssammanträde i den ort, der han vistas, på samma dag, som Sällskapets ledamöter i Helsingfors fira årsdagen. Sålunda skulle mången landsortens invånare beredas ett eljest sällsynt tillfälle till festlig sammanvanvaro i ett rent andligt intresse. Lätt kunde Sekreterarens årsberättelse i tryckta kopior spridas till landsorterna, för att äfven här vid nämnda sammanträden uppläsas. Dessa skulle säkert gifva anledning till mångt nyttigt förslag för Sällskapets verksamhet, uppmuntra till arbeten, som tillhöra Sällskapets plan, och i all händelse väcka ett allmänare och lifligare deltagande för dess förhandlingar och företag.

Ännu önskade vi fästa uppmärksamheten på en omständighet, angående hvilken väl mycket kan sägas både för och mot, men hvilken, vi hoppas det, med fördomsfria ögon betraktad endast skall anses såsom en väckelse till ädelt samlif. Vi tala om frågan: är qvinnan utestängd från rättigheten att inträda i en förening sådan som Finska

Litteratursällskapet.

Vi tänka oss saken så. Finska Litteratursällskapet är enligt dess stadgars både anda och bokstaf icke en arbetande litterär societé, utan en förening för litteraturens uppmuntran. Sällskapet bedömer till och med, hvad som förtjenar uppmuntran, icke *in corpore* utan genom ett utskott. Mängden af ledamöter bidrager således för Sällskapets syften endast genom årsafgifter och det bifall, hvarje medlem måste anses egna åt allt, hvad som främjar den fosterländska litteraturens förkofran. Hvarföre skulle nu icke qvinnan kunna vara en i dessa hänseenden lika nyttig medlem af Sällskapet som mannen? Man skulle räkna illa, om man icke ville medgifva, att qvinnan af de bildade klasserna i Finland uti icke ringa grad eger i sin magt att utveckla eller hämma kärleken för fosterlandets språk och litteratur. Hon eger denna magt såsom barnens uppfostrarinna förnämligast, men äfven såsom föremål för den unga mannens känsla. Och härtill kommer ännu, att mången ädel qvinna intet bättre begär, än att finna ett upplyftande mål för sin håg, att aktas värdig något sträfvande för de allmänna andliga intressen, hvilka mannen eljest plär förbehålla sig allena. Qvinliga medlemmars inkallande till Sällskapet skulle således äfven bildande återverka på könets håg och tänkesätt.

10

20

En nedsatt afgift, att tal vid Sällskapets sammanträde till årsdagens firande, och några belletristiska öfversättningar, eller än bättre originalarbeten, vore allt, hvad Sällskapet hade att ombesörja, för att tillfredsställa dessa nya medlemmar.

Till uppsatsen angående Filialföreningar för Finska Litteratursällskapet kunna vi bifoga den underrättelse, att Sällskapet redan lärer ega en qvinlig medlem, af hvars älskeliga skaldestycken några få varit synliga i G. H. Mellins Vinterblommor under signaturen A-a.

30

206 KAN TULLEN REGLERA HANDELSBALANSEN?

Saima n:o 17 24.IV 1845

Ingen fråga synes lättare besvarad, än den här uppställda. Om en utländsk vara till införsel förbjudes, tvingas importören att införa så mycket mera af en annan. Skulle alla förbjudas till införsel, så skulle också all utförsel afstadna. Ty penningeimporten ensam hvarken ger handlanden vinst eller förmår frammana den inhemska produktionen. Endast den girige kan tillfredsställas af penningens åskådande. För den förnuftiga har den värde endast såsom bytesmedel. Men om intet tillfälle till byte finnes blir den onyttig. Följden af penningens inströmande i ett land är också den, att den faller uti pris i förhållande till andra varor, d. ä. att varupriset öfverhufvud stegras, och att således en större penningesumma förskaffar samma varumängd, som förut en mindre. Här af kommer också, att penningen alltid åter utgår från ett land, så snart dess värde i förhållande till andra varor uti detta land är lägre än i öfriga länder, med andra ord, så snart varupriset i det förra stiger högre än i de sednare. Denna naturliga och nödvändiga omsättning kan knappt genom några medel hämmas, och hvarje försök dertill måste endast bringa skada.

40

50

Lätt finner man, att höga tullafgifter i detta hänseende äro utan allt inflytande. Ty ehuru de göra den utländska varan dyrare, förminska de